

Müftülere Nikah Kıyma Yetkisi

Bu makalede, müftülere verilen nikah kıyma yetkisinin nasıl kullanılacağı, yürütümü ve denetimi esasları üzerinde durulmuştur.

MÜFTÜLERE NİKAH KIYMA YETKİSİ

Halil MEMİŞ

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 22 nci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle, il ve ilçe müftülüklerine nikah kıyma yetkisi yasallaşmıştı.

Bu yetkinin nasıl kullanılacağı, yürütümü ve denetimi esasları ise 2 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Evlendirme Yönetmeliğinde değişiklik öngören Yönetmelik Değişikliği hükümleri ile belirlenmiştir.

Evlendirme Yönetmeliğinin "Evlendirme Memurları" başlıklı 7 nci maddesine göre; evlendirme memuru, belediye bulunan yerlerde belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde muhtardır.

Bu hüküm değişmemekle birlikte, Bakanlığın evlendirme memurluğu yetkisi vereceği görevlilerin yanına il ve ilçe müftülükleri de eklenmiştir.

Böylece; Belediye Başkanı (veya görevlendireceği memur) ve Köy Muhtarlarının yanında; Bakanlığın (İçişleri Bakanlığı) yetki vermesi halinde;

- İl nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri,
- Nüfus müdürlükleri,
- İl ve ilçe müftülükleri ve
- İlgili dış temsilcilikleri evlendirme memurluğu görev ve yetkisini kullanabilir.

Kısacası; bu yetki il ve ilçe müftülükleri dışındaki diğer görevlilere verilebiliyor iken şimdi buna il ve ilçe müftülükleri de eklenmiştir.

Yukarıda da belirtildiği üzere, Belediye Başkanları evlendirme işleri ile ilgili bir yetkili görevlendirebilir. Bu yetkinin nasıl kullanılacağı Evlendirme Yönetmeliğinin 8 inci maddesinde şu şekilde düzenlenmekteydi: "Evlendirme memurluğu görev ve yetkisi belediye başkanınca bizzat kullanılabilmesi gibi görevlendireceği üst düzey personel tarafından da kullanılabilir." Aynı maddeye yapılan ekleme ile il ve ilçe müftülüklerinde evlendirme memurluğu yetkisi verilecek personelin İçişleri Bakanlığınca belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Peki Evlendirme Yetkisi kullanan görevlerin yetki alanı neresi olacaktır? Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ilk fıkrasında yapılan değişiklikte, müftülerin yetki alanı da diğerleriyle birlikte belirlenmiştir:

"Bu Yönetmelik hükümlerine göre kendilerine evlendirme memurluğu yetkisi verilen görevlilerin bu yetkileri; büyükşehir belediye başkanları için büyükşehir belediye hudutları; diğer belediye başkanları veya görevlendirecekleri memurlar ile müftülük görevlileri için yetki alanında bulunan il, ilçe, belediye ve köy hudutları; muhtarlar için o köy hudutları ile sınırlıdır."

Burada izaha muhtaç hususlar vardır: Daha önce evlendirme yetkisi çakışması büyükşehir belediye başkanları ile büyükşehir ilçe başkanları arasında mevcuttu. Şöyle ki, büyükşehir belediyesi sınırları, aynı zamanda büyükşehir ilçelerini kapsadığı için, ilçe belediye başkanları ilçe sınırları içerisinde yetkili iken, aynı zamanda bu ilçe sınırları içerisinde büyükşehir belediye başkanı da yetkiliydi.

Şimdi ise büyükşehir olan yerlerde;

İl bütününde büyükşehir belediye başkanı ve il müftüsü;

Büyükşehir ilçelerde ilçe belediye başkanı ve ilçe müftüsü yetkili olacaktır.

Buna göre; büyükşehir belediye sınırları içerisindeki ilçelerde; büyükşehir belediye başkanı, il müftüsü, ilçe belediye başkanı ve ilçe müftüsü nikah kıyma yetkisine sahip olacaktır.

Büyükşehir olmayan yerlerde;

Kendi belediye sınırları içerisinde; il belediye başkanı ve ilçe belediye başkanları yetkili iken;

İl mülki sınırlarının tamamında (il belediyesi, ilçe belediyesi, köyler ve belde belediyeleri dahil) il müftüleri, ilçe mülki sınırları içerisinde ise (ilçe belediyesi, ilçeye bağlı belde belediyesi ve köy sınırları dahil) ilçe müftüleri yetkili olacaktır.

Bu durumda da; il bütününde en kapsayıcı yetkiye il müftüsü, ilçe bütününde de en kapsayıcı yetkiye ilçe müftüsü olacaktır.

Evlendirme Daire ve Memurlukların denetleme yetkisi de yeniden düzenlenmiştir. Buna göre; İçişleri Bakanlığınca görevlendirilecek yetkililer ve mülkiye müfettişleri bütün evlendirme daire ve memurlarını; valiler, kaymakamlar, il ve ilçe nüfus müdürleri, belediye başkanları ile il ve ilçe müftüleri ilgili evlendirme daire ve memurlarını denetlemeye yetkilidirler.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA